

Förvaltning
Miljöförvaltningen

Datum:
2019-02-06

Diarienummer:
2018-3445

Handläggare:
Therese von Ahn

Verksamhetsplan och budget 2019

För miljö- och hälsoskyddsnämnden

Ett aktiverande dokument som miljö- och hälsoskyddsnämnden
fattade beslut om den 13 februari 2019

Innehåll

Inledning	4
Nämndens uppdrag.....	4
Kommunala organisationen.....	5
Omvärld och förutsättningar.....	5
Politisk plattform	7
Syftet med nämndens verksamhetsplan och budget	8
Inriktningsmål	10
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 1 Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbar ekonomi.....	10
Nämndmål: Nämnden ska ha en jämställd och hållbar ekonomi.	10
Uppdrag 1:12: Genomföra en koncernövergripande kartläggning hur resurser fördelas mellan män och kvinnor senast 2022 i syfte att uppnå en jämställd resursfördelning.	10
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 2 Uppsala ska vara tryggt och attraktivt att leva, verka och vistas i	11
Nämndmål: Vi har en god livsmiljö och hälsa i Uppsala kommun.	11
Uppdrag2.1: Stärk arbetet med att förebygga och förhindra social oro samt öka tryggheten.	11
Uppdrag 2.6: Vidta de åtgärder som krävs för att nå EU:s luftkvalitetsmål i Uppsala.....	12
Uppdrag 2.9: Beakta näringslivsperspektivet i kommunala beslut.	12
Uppdrag 2.13: Inför 24 timmars-garanti för samtal mellan vårdnadshavare och socialtjänst när unga begår brott.	13
Uppdrag 2.14 Samordna upphandlingsarbetet rörande gaturummet i syfte att undvika onödiga grävarbeten.....	13
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 3 Uppsalas stad och landsbygd ska växa genom ett hållbart samhällsbyggande	14
Nämndmål: Vi har ett hållbart samhällsbyggande i Uppsala kommun.....	14
Uppdrag 3.1: Aktivt och strategiskt arbeta med digital utveckling och innovation, genom bland annat testbäddar, för att utveckla den egna verksamheten, stärka klimatarbetet och skapa ett smart och hållbart Uppsala.....	15
Uppdrag 3.8: Öka återanvändning och återvinning genom förbättrade och enklare möjligheter för invånare att källsortera, samt vidta åtgärder för att öka försäljningen på Återbruket.	16
Uppdrag 3.10: Öka andelen förnybar energi och öka takten i arbetet med energieffektivisering och energisparande.....	16
Uppdrag 3.15 Bygga fler pendlarparkeringar under planperioden i anslutning till kollektivtrafikens knutpunkter i bland annat Storvreta, Almunge, Vattholma, Björklinge och Vänge.	17
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 4 Uppsala ska vara jämlikt och inkluderande med goda förutsättningar för folkhälsa och livskvalitet	18
Nämndmål: Vi har en god livsmiljö och en god hälsa i Uppsala kommun.....	18
Uppdrag 4.1: Utveckla en äldrevänlig kommun inom ramen för WHO:s nätverk...19	

Uppdrag 4.11: Öka kännedomen och medvetenheten om barns rättigheter genom att genomföra ett kompetenslyft om barnrätt inom kommunens verksamheter. 19	
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 5 Uppsalas invånare ska ha bostad och arbete	20
Nämndmål: Vi har ett hållbart samhällsbyggande i Uppsala kommun.	20
Uppdrag 5.5: I större utsträckning använda kommunens egna sysselsättnings- och arbetsmarknadsverksamheter för intern service.	20
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 6 Uppsalas alla barn och elever ska klara sin utbildning, nå sin gymnasieexamen och utmanas i sitt lärande.....	21
Nämndmål: Vi har en god livsmiljö och god hälsa i Uppsala kommun.	21
Uppdrag 6.10: Initiera en översyn av skolornas ljudmiljöer i syfte att främja studiero och målpuppfyllelse.....	21
Uppdrag 6.11 Förbättra arbetsmiljön i kommunens förskolor och skolor genom att vidta ljuddämpande och stressreducerande åtgärder.	22
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 7 Uppsala ska vara en äldrevänlig kommun och invånare med funktionsnedsättning ska uppleva trygghet, frihet och tillgänglighet 23	
Nämndmål: Vi har en god livsmiljö och god hälsa i Uppsala kommun.	23
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 8 Uppsalas invånare, organisationer och näringsliv ska vara delaktiga i att utforma samhället	24
Nämndmål: Nämndens verksamhet utvecklas i dialog med dem vi möter i tillsyn och förrättningar.	24
Uppdrag 8.8: Ta fram en informationshanteringsplan som utifrån verksamheternas processer stödjer en effektiv, rättsäker och digital informationshantering.	24
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 9 Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala.....	25
Kommungemensamt nämndmål: Kommunen ska ha ett hållbart och hälsofrämjande arbetsliv. Alla medarbetare ska ges förutsättningar för att ta eget ansvar för sin arbetsmiljö. Medledarskap är förutsättningen för att alla ska kunna göra skillnad, arbeta tillsammans och välkomna nyskapande.	25
Nämndmål: Ett kulturbärande ledar- och medarbetarskap möjliggör verksamhetsutveckling och medledarskap och allas del i att göra skillnad, arbeta tillsammans och välkomna nyskapande.....	25
Nämndmål: Säkra kompetensförsörjningen genom att genomföra åtgärder för att behålla och rekrytera kompetenta medarbetare.....	26
Uppdrag 9.6: Intensifiera arbetet med att åtgärda strukturella skillnader på grund av kön.....	26
Budget 2019	27
Bilaga 1 Styrdokument	29
Bilaga 2 Tillsynsplan Miljöbalken	30
Bilaga 3 Sammanfattning av plan för livsmedelskontrollen.....	36
Bilaga 4 Hållbarhetsperspektiven och de nationella miljö kvalitetsmålen.....	38
Bilaga 5 Uppföljningsplan	41

Inledning

Nämndens uppdrag

Miljö- och hälsoskyddsnämnden svarar för prövning och tillsyn enligt miljöbalken, strålskyddslagen, livsmedelslagen, alkohollagen, lotterilagen, tobakslagen, lagen om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare, lagen om handel med vissa receptfria läkemedel samt för den kommunala lantmäterimyndigheten. Arbetet bedrivs genom tillsyn, kontroll och förrättningar. Nämnden arbetar också förebyggande genom att sprida information, ge råd och anvisningar. Miljö- och hälsoskyddsnämnden stöds av miljöförvaltningen.

Verksamhetsområden

Miljöförvaltningens verksamhet delas upp i åtta verksamhetsområden:

- Miljöskyddstillsyn
- Enskilt vatten och avloppstillsyn
- Hälsoskyddstillsyn
- Områdesskydd
- Samhällsbyggnad och miljöövervakning
- Kommunala lantmäterimyndigheten
- Livsmedelskontroll
- Tillståndsenheten

Förutom de åtta verksamhetsområdena (som organiseras i fyra avdelningar) finns en administrativ enhet samt två verksamhetsutvecklare som stödjer förvaltningens övergripande arbete. Dessutom finns stabsfunktioner från kommunledningskontoret knutna till miljöförvaltningen som stödjer med registratur, nämndsekretariat, kommunikation, ekonomi, HR och IT.

Tillsynsplan

Miljö- och hälsoskyddsnämnden fattar varje år, i samband med verksamhetsplanen, beslut om årliga tillsynsplaner för miljöskydd, hälsoskydd, enskilt vatten och avlopp, områdesskydd och livsmedelskontrollen.

Tillsyn enligt miljöbalken

Enligt Miljötillsynsförordningen (SFS 2011:13) ska det hos en operativ tillsynsmyndighet finnas en utredning om tillsynsbehovet för myndighetens hela ansvarsområde enligt miljöbalken. Syftet med behovsutredningen är att åskådliggöra det sammanvägda behovet av tillsyn för att klara uppdraget enligt reglementet och främja en hållbar utveckling.

Behovsutredningen ska avse en tid om tre år. Utredningen ska ses över vid behov samt minst en gång varje år. Myndigheten ska dessutom för varje verksamhetsår upprätta en samlad tillsynsplan som omfattar myndighetens ansvarsområde enligt miljöbalken. Planen ska grundas på tillsynsbehovsutredningen. Tillsynsplanen för 2019 finns i bilaga 2.

Kontroll enligt livsmedelslagen

I livsmedelslagen anges att kontrollmyndigheten ska ha den kompetens och de resurser som krävs för att utföra kontroll så att lagstiftningen efterlevs inom alla led i livsmedelsproduktionen. Kontrollen ska vara utformad för att säkerställa likriktning och kvalitet. För att klara kraven i lagstiftningen är det viktigt att den operativa kontrollmyndigheten beskriver behovet av offentlig kontroll inom livsmedelskedjan. Kraven på kontrollen finns bland annat i EU-parlamentets och Rådets förordning nr 882/2004. Den operativa kontrollmyndigheten ska ta fram en årlig kontrollplan (LIVSFS 2016:12). Tillsynsplanen för 2019 finns i bilaga 3.

Kommunala organisationen

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ. Kommunfullmäktige representerar folket i kommunen och tar beslut i kommunens viktigaste frågor. Kommunfullmäktige tar beslut om kommunens inriktning, verksamhet och ekonomi, beslutar om den kommunala förvaltningens organisation och verksamhetsformer, väljer ledamöter och ersättare till kommunstyrelsen och nämnderna samt väljer revisorer som granskar kommunens verksamhet. Kommunfullmäktige beslutar vilka nämnder som ska finnas och väljer dess ledamöter. Varje nämnd ansvarar för ett visst område.

Nämnderna ansvarar för den löpande verksamheten inom kommunen, förbereder ärenden som ska beslutas av fullmäktige och genomför beslut som fattas i fullmäktige.

Varje nämnd stöds av en förvaltning vars uppdrag är att genomföra de beslut som nämnderna fattar, och förse nämnderna med beslutsunderlag. I förvaltningarna arbetar anställda tjänstepersoner och i praktiken är det dem som sköter själva genomförandet av kommuners verksamheter, men de förtroendevalda har alltid det yttersta ansvaret.

Kommunfullmäktige ger nämnderna årliga uppdrag och fyraåriga inriktningsmål. Nämnderna upprättar därefter verksamhetsplaner som beskriver hur varje nämnd ska nå inriktningsmålen och vilka beslut som måste tas. I slutet av året beskriver varje nämnd sedan resultaten för sin verksamhet samt hur de har uppnått de uppdrag och mål som getts ut av kommunfullmäktige i en verksamhetsberättelse.

Förutom inriktningsmål och uppdrag finns andra aktiverande styrdokument i form av övergripande program och handlingsplaner som är beslutade av kommunstyrelsen. Planerna och programmen innehåller ett antal målområden och åtgärder som nämnderna ska bidra till genom sin verksamhetsplan. De program och handlingsplaner som berör miljö- och hälsoskyddsnämnden är sammanställda i bilaga 1.

Omvärld och förutsättningar

2015 antog FN:s generalförsamling en resolution med 17 globala mål för en bättre värld: Agenda 2030 för hållbar utveckling. Det är en handlingsplan för människornas och planetens välbefinnande där de tre dimensionerna av hållbar utveckling - den miljömässiga, den sociala och ekonomiska, är lika viktiga. De 17 globala hållbarhetsmålen är integrerade i kommunfullmäktiges inriktningsmål. Sveriges

miljömål omhändertar nationellt den ekologiska dimensionen av de globala hållbarhetsmålen.

Nämnden bidrar till de globala hållbarhetsmålen och de nationella miljö kvalitetsmålen genom sitt grunduppdrag med tillsyn, kontroller, tillståndsprövningar och förrättningar. Genom att kontrollera att bland annat miljöbalken, livsmedelslagen, alkohollagen och tobakslagen följs minskar utsläppen av miljöskadliga ämnen, maten blir tryggare att äta och folkhälsan blir bättre. Genom ett effektivt, rättsäkert och serviceinriktat arbete kan nämnden ge alla tydliga förutsättningar och bidra till likvärdiga konkurrensvillkor. Genom tydlig och lättillgänglig information ger nämnden alla invånare förutsättningar att göra rätt. Detta beskrivs närmare i bilaga 4.

Uppsala är en del av en omvärld som förändras snabbt. Vårt samhälle påverkas av ett antal globala trender som har sin grund i förändringar i befolkningens sammansättning, förändrade värderingar, teknikutveckling, globalisering och klimatpåverkan. Kommunen har i sin globala omvärldsanalys identifierat nio regionala trender som påverkar Uppsalas möjligheter till att bli en ekologisk, socialt och ekonomiskt hållbar kommun.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har prioriterat fyra av dessa regionala trender som extra relevanta och med störst påverkan på nämndens verksamhet. Dessa är:

- Ökat fokus på livsmiljö och boende
- Ökad digitalisering
- Förändrade kompetens- och utbildningsbehov
- Ökad medvetenhet om miljö- och klimatförändringar

Utifrån de fyra regionala trenderna och nämndens egen omvärlds- och riskanalys har miljöförvaltningen prioriterat några strategiskt viktiga frågor inför 2019 och framåt för att stå rustad inför kommande utmaningar:

- Utvecklad modell för styrning och uppföljning
Förvaltningen behöver fortsätta utvecklingen av sin styrning och uppföljning för att kunna möta de ökade kraven på effektivisering.
- Kompetensförsörjning, attraktiv arbetsgivare och arbetsmiljö
För att vara en attraktiv arbetsgivare har förvaltningen arbetat fram en kompetensförsörjningsplan med aktiviteter för de närmaste åren för att attrahera ny kompetens, effektivisera rekryteringen, utveckla kompetensen och behålla kompetens över tid. Fokus på arbetsmiljöfrågor är också viktigt.
- Servicegrad, bemötande, tillgänglighet och tjänster
För att upprätthålla de goda kundrelationerna och öka kundnöjdheten kommer fokus bland annat ligga på att utveckla kundlöften, utveckla e-tjänster och se över informationskanaler in till förvaltningen.
- Beredskap och incidenter
För att ytterligare förstärka förvaltningens beredskap inför eventuella kommande kriser med till exempel värme, torka, utsläpp och översvämningar kommer förvaltningen bygga upp en ny operativ beredskapsorganisation samt fortsätta delta i krisövningar.
- Effektiva interna arbetsverktyg
För att effektivisera handläggningen kommer ett stort fokus ligga på införandet av det nya diarie- och ärendehanteringssystemet.

- Produktivt samarbete inom kommunen

För att nå mer effekt i tillsynen och arbeta mer proaktivt vill förvaltningen öka sitt samarbete med andra förvaltningar i Uppsala kommun framöver.

Politisk plattform

Miljö- och hälsoskyddsnämndens uppdrag är att skapa en god livsmiljö och hållbar samhällsutveckling i Uppsala kommun. Målet är ett friskt och tryggt Uppsala som utvecklas strukturerat och hållbart. Nämndens arbete utgår från att den som bedriver en verksamhet som påverkar staden och miljön även ska ta ansvar för effekterna av den påverkan. De som bedriver tillsynspliktig verksamhet ska få den tillsyn som behövs för att skydda människors hälsa och miljön och ska även betala för den tillsynen. Men även ges förutsättningar och stöd för att göra rätt.

Uppsala är en av Sveriges mest attraktiva städer med stark tillväxt i form av kraftig befolkningsökning och en expansiv arbetsmarknad. Prognosen om upp emot 320 000 invånare år 2050 ställer stora krav på en ansvarsfull och tydligt prioriterad utveckling som leder till hållbara lösningar.

Prioriterade områden och satsningar

Kommunfullmäktige har för 2019 beslutat att tilldela miljö- och hälsoskyddsnämnden en halv miljon kronor för att öka åtgärdstakten på inventeringen av enskilda avlopp, vilket är i linje med nämndens prioriteringar.

Under 2019 ligger ett stort fokus på det kommunövergripande projektet Digitalt handläggarsöd (DHS) där nämnden deltar med ett eget delprojekt. Delprojektet syftar till att införa ett nytt diarie- och ärendehanteringssystem för verksamhetsområdena livsmedelskontroll, miljöskydd, hälsoskydd, områdesskydd samt enskilt vatten och avlopp. Detta har medfört att andra satsningar har fått stå tillbaka.

Nämnden har valt att under 2019 satsa på att förbättra service och bemötande av våra kunder genom att utöka öppettiderna i servicetelefonen, fortsätta arbetet med att förtydliga informationen på kommunens webbplats samt att klarspråka mallar och brev.

Nämnden har även prioriterat arbetet med att bygga upp en ny operativ beredskapsorganisation för att förvaltningen ska vara tillgänglig för räddningstjänsten om något inträffar utanför kontorstid.

Dessutom satsar nämnden på att fortsätta arbetet med kompetensförsörjningsplanen och fokusera på arbetsmiljöfrågor i syfte att vara en attraktiv arbetsgivare.

Därutöver har nämnden fortsatt att även under 2019 prioritera fyra viktiga områden som den ser kan göra stor skillnad för kommunens invånare och stadens utveckling:

Hållbar samhällsbyggnad

När Uppsala stad och landsbygd växer ska vi välja att växa hållbart. Det innebär att vi behöver möta utmaningar som att förbättra och bevara goda och hälsosamma livsmiljöer samt minska klimatutsläpp och miljöpåverkan. Fokus ligger bland annat på luftföroreningar, bullerstörningar, säkra livsmedel, klimatanpassning och bevarande

av biologisk mångfald och ekosystemtjänster när staden förtätas och landsbygden utvecklas.

Bättre vattenmiljöer

I och med att Uppsala växer följer ett ökat tryck på våra gemensamma vattenresurser. Tillgången till grundvatten av god kvalitet är en förutsättning för ett fungerande ekosystem och för en fungerande dricksvattenförsörjning. Vatten utgör även en viktig rekreationsskälla för invånarna inom kommunen. Fokus ligger därför bland annat på att utveckla dricksvattenkontrollen, se över vattenförsörjningen på landsbygden och att arbeta med lokala åtgärdsprogram för kommunens vattendrag och sjöar.

Giftfri miljö

Barn och unga är särskilt känsliga för kemikalier och andra farliga ämnen eftersom till exempel hjärnan, hormonsystemet och immunsystemet inte är färdigutvecklade hos dem. Om skador uppstår under uppväxten kan det få livslånga konsekvenser. Barnens vardag ska därför så långt som möjligt vara fri från farliga ämnen. God städning och ventilation i lokaler där barn och unga vistas mycket är en förutsättning. Andra grupper, som till exempel äldre, är känsliga mot höga temperaturer. I ett förändrat klimat behöver därför beredskapen öka för dessa grupper. Fokus ligger bland annat på att fortsätta arbetet med kunskapsinhämtning och källspårning av PFAS-utsläpp, kartläggning radon i fastigheter och stärka det preventiva arbetet mot tobak inom skolan.

Social integration

Kommunen behöver skapa förutsättningar för att tillvarata den kraft och kompetens som finns hos alla invånare, trots och tack vara olikheterna. En lyckad integrering gynnar innovation och utveckling. Om många utrikesfödda väljer att stanna i Uppsala ökar chanserna att undvika arbetskraftsbrist i framtiden. Nämnden vill bidra till en positiv samhällsutveckling i Uppsala kommun med minskad segregation och minskade hälsoskillnader oberoende av bostadsområde eller social bakgrund. Därför ligger fokus på arbete med uppsökande bostadstillsyn för att informera om rättigheter.

Syftet med nämndens verksamhetsplan och budget

Miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhetsplan och budget beskriver hur nämnden ska förverkliga kommunfullmäktiges övergripande styrdokument Mål och budget 2019-2021.

Nämnden följer upp sin verksamhetsplan och budget i samband med kommunens gemensamma uppföljning per april, delårsbokslutet per augusti och årsbokslutet. Nämnden ansvarar för att löpande följa upp och analysera utvecklingen inom sina respektive verksamhetsområden.

I samband med att nämnden beslutar om sin verksamhetsplan och budget beslutar den även om sin plan för intern kontroll. Miljöförvaltningen ansvarar för att omsätta planerna i praktisk handling.

Begrepp som används i verksamhetsplanen

Inriktningsmål	Kommunfullmäktiges mål i <i>Mål och budget</i> . Nämnden konkretiserar inriktningsmålen genom att beskriva åtgärder till uppdragen och vid behov komplettera med egna nämndmål, strategier och åtgärder.
Uppdrag	Kommunfullmäktiges uppdrag till nämnden i <i>Mål och budget</i> . Nämnden tar fram åtgärder för att beskriva hur nämnden genomför uppdragen. Vid behov kan nämnden också ta fram strategier för genomförandet av uppdragen.
Nämndmål	Nämnden kan för att bidra till måluppfyllelse konkretisera inriktningsmålen genom att formulera egna nämndmål med tillhörande strategier och åtgärder.
Budget	Nämndens budget utgår från <i>Mål och budget</i> och preciseras i nämndens detaljbudget. Nämnder som har både en systemledarroll och en egenregi redovisar budgeten separat för de båda rollerna.
Strategi	Visar nämndens långsiktiga vägval för hur den ska nå sina mål. Nämnden tar i sina strategier även hänsyn till kommunens program och policyer. Nämnden kan i beskrivningen av sina strategier visa vad som behöver göras även bortom 2018 för att sätta in åtgärderna i ett sammanhang.
Åtgärd	Visar vilka initiativ nämnden tar för att förverkliga sina strategier och uppdrag. Det kan exempelvis handla om att nämnden gör riktade satsningar, fattar nödvändiga beslut, tillsätter en utredning eller startar en försöksverksamhet. Åtgärder för att öka jämställdheten ska alltid övervägas. För nämnder som har både en systemledarroll och en egenregi behöver det framgå om åtgärden enbart gäller för egenregin eller om den gäller alla.
Förväntad effekt	Konkretiserar en åtgärd och beskriver vad den ska leda till. Underlättar på så sätt uppföljningen av åtgärder.
Styrdokument	Visar om åtgärden finns i, eller kan kopplas till genomförandet av, ett befintligt styrdokument (t.ex. program eller handlingsplan).

Inriktningsmål

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 1

Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbar ekonomi

Nämndmål: Nämnden ska ha en jämställd och hållbar ekonomi.

Nämnden bedriver idag sin verksamhet inom budget. Nämndens tillsyn, kontroll och förrättningar är huvudsakligen avgiftsfinansierade och utgör huvuddelen av nämndens verksamhet. Detta följs upp kontinuerligt. Det är viktigt att särskilja avgifts- och kommunbidragsfinansierad verksamhet. För att ytterligare säkerställa en hållbar ekonomi vill nämnden under kommande år utveckla uppföljningen av den kommunbidragsfinansierade delen av verksamheten, utveckla planeringsmodellen för den avgiftsfinansierade tillsynen och säkerställa att verksamheten bedrivs hållbart och jämställt över tid.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Utveckling av planeringsmodellen för den avgiftsfinansierade tillsynen		Nämndens resurser används effektivt och ändamålsenligt. Ökade intäkter från avgifter. Bättre effekt av tillsynen. Bättre arbetsmiljö för medarbetarna.

Status på nämndmålet bedöms utifrån utfallet av de aktiviteter som är kopplade till åtgärden.

Uppdrag 1:12: Genomföra en koncernövergripande kartläggning hur resurser fördelas mellan män och kvinnor senast 2022 i syfte att uppnå en jämställd resursfördelning.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Delta i den koncernövergripande kartläggningen.	CEMR, artikel 9	Ett underlag för att bedöma om nämndens resurser fördelas jämställt.

Status på uppdraget bedöms utifrån vårt deltagande i kartläggningen 2019. Kartläggningen planeras vara färdigställd senast 2022.

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 2

Uppsala ska vara tryggt och attraktivt att leva, verka och vistas i

Nämndmål: Vi har en god livsmiljö och hälsa i Uppsala kommun.

För att Uppsala ska vara attraktivt att leva, verka och vistas i krävs att kommunens invånare har tillgång till goda livsmiljöer. Nämnden verkar inom myndighetsuppdraget för att skydda kommunens naturreservat samt för att säkra kommuninvånarnas tillgång till attraktivt och tillgängligt vatten och strandområden med goda livsvillkor för växter och djur.

Nämnden arbetar även för att stärka beredskapen inom miljöskydd, hälsoskydd och livsmedel för att kunna bidra med sina särskilda kunskaper vid extraordinära händelser som en omfattande smittspridning, en kemikalieolycka eller ett extremt skyfall.

Bruket av alkohol och tobak har en rad negativa följder både för enskilda individer och för samhället i stort. I egenskap av tillsyns- och tillståndsmyndighet enligt bland annat alkohollagen och tobakslagen arbetar nämnden för att brukets skadliga följder ska begränsas. Nämndens uppgift är att pröva ansökningar om serveringstillstånd samt att utöva tillsyn över serveringen och försäljningen av alkohol, tobak, e-cigarett, receptfria läkemedel och lotter. Nämnden bedriver även tillsyn riktad mot skolor och tobakshandlare.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Stärkt beredskap för allvarliga störningar	Handlingsplan för trygghet och säkerhet 2018-2022	Bidrag till att Uppsala kommun ska vara en trygg och säker kommun.
Områdesskydd: Inom myndighetsuppdraget, prövning och tillsyn naturreservat	Naturvårdsprogram (KF 2006)	Genom kontroll av att reservatsföreskrifter och förvaltningsplaner följs så skyddas de kommunala naturreservaten.
Områdesskydd: Inom myndighetsuppdraget, prövning och tillsyn strandskydd.	Naturvårdsprogram (KF 2006) Vattenprogram (KF 2015)	Bidrag till attraktivt och tillgängligt vatten, trygga allmänhetens tillgänglighet till stränder (allemansrätten) och att bevara goda livsvillkor för djur och växter.

Status på nämndmålet bedöms utifrån resultatet av tillsynen i förhållande till tillsynsplanen samt utfallet av de aktiviteter som är kopplade till åtgärden. Prövning av inkommande ärenden ska ske rättsäkert med god effektivitet och hög servicegrad.

Uppdrag2.1: Stärk arbetet med att förebygga och förhindra social oro samt öka tryggheten.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Hälsoskydd: Projekt för bättre inomhusmiljö i utsatta områden	Handlingsplan Gottsunda-Valsätra (KF2018)	Bättre inomhusmiljö i utsatta områden
Hälsoskydd: Stödja tobakspreventivt arbete i skolan	Drogpolitiskt program för Uppsala kommun (KS 2013)	Minskad användning av tobak hos barn och unga

Tillståndsenheten: Verka för en ansvarsfull alkoholserving	Drogpolitiskt program för Uppsala kommun (KS 2013)	Alkoholens skadliga följder såsom tidig alkoholdebut, överberusning och ordningsstörningar begränsas.
Tillståndsenheten: Verka för ansvarsfull försäljning av receptfria läkemedel, tobak, e-cigarett, folköl samt att ingen illegal tobak saluförs inom butiksledet.	Drogpolitiskt program för Uppsala kommun (KS2013)	Minskad tillgång till alkohol, och tobak för barn, minskad försäljning av illegal tobak samt ansvarsfull försäljning av receptfria läkemedel.

Status på uppdraget bedöms utifrån resultatet av tillsynen i förhållande till tillsynsplanen. Prövning av inkommande ärenden ska ske rättsäkert med god effektivitet och hög servicegrad.

Uppdrag 2.6: Vidta de åtgärder som krävs för att nå EU:s luftkvalitetsmål i Uppsala.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden är tillsynsmyndighet för luftkvalitetsfrågor. Luftkvaliteten övervakas kontinuerligt genom Östra Svealands luftvårdsförbund dels genom årliga beräkningar och dels genom mätningar på den mest utsatta platsen, på Kungsgatan i närheten av resecentrum. I nämndens tillsynsuppdrag ingår att kontrollera att tillräckliga beräkningar och mätningar sker och att åtgärder vidtas när luftkvalitetsnormen riskerar att överträdas eller överträds. Att förbättra luftkvaliteten handlar både om trafik- och skötselåtgärder i gaturummet och i stor utsträckning om en genomtänkt samhällsplanering som tar hänsyn till hur luftkvaliteten påverkas av nya byggnader, trafik och rörelsemönster. Gat- och samhällsmiljönämnden är som väghållare ansvarig för åtgärder kopplade till trafik och skötsel. Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att planering av staden sker på ett sätt så att luftkvaliteten förbättras.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Samhällsbyggnad och miljöövervakning: Tillsyn luftkvalitet och arbete med åtgärdsprogram för luft	Åtgärdsprogram för luft (KF 2018)	Luftkvaliteten förbättras i innerstaden och Uppsala når EU:s luftkvalitetsmål

Status på uppdraget bedöms utifrån luftkvaliteten övervakas kontinuerligt vid mätstationen på Kungsgatan och utvecklingen under 2019 jämförs med tidigare år. Åtgärdsprogrammet för luft ska revideras och att ytterligare åtgärder jämfört med idag ska vidtas.

Uppdrag 2.9: Beakta näringslivsperspektivet i kommunala beslut.

Nämndens strategi för att nå uppdraget är att beakta näringslivsperspektivet i beslut inom myndighetsuppdragets ram.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Beakta näringslivsperspektivet i kommunala beslut.	Näringslivsprogram (2017)	Bidra till ett näringskraftigt näringsliv.

Status på uppdraget bedöms utifrån utfallet av de aktiviteter som är kopplade till åtgärden. Nämnden behöver invänta instruktioner från KLK för att bedöma hur uppdraget ska angripas.

Uppdrag 2.13: Inför 24 timmars-garanti för samtal mellan vårdnadshavare och socialtjänst när unga begår brott.

Nämndens åtgärd

Koppling till styrdokument

Förväntade effekter av åtgärden

Nämnden avstår från att arbeta med uppdraget eftersom det inte ryms inom nämndens uppdrag. Nämnden har ingen verksamhet som kan bidra till genomförandet av uppdraget och de effekter uppdraget är avsett att åstadkomma.

Uppdrag 2.14 Samordna upphandlingsarbetet rörande gaturummet i syfte att undvika onödiga grävarbeten.

Nämndens åtgärd

Koppling till styrdokument

Förväntade effekter av åtgärden

Nämnden avstår från att arbeta med uppdraget eftersom det inte ryms inom nämndens uppdrag. Nämnden har ingen verksamhet som kan bidra till genomförandet av uppdraget och de effekter uppdraget är avsett att åstadkomma.

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 3

Uppsalas stad och landsbygd ska växa genom ett hållbart samhällsbyggande

Nämndmål: Vi har ett hållbart samhällsbyggande i Uppsala kommun.

Nämnden verkar inom myndighetsuppdraget för ett hållbart samhällsbyggande inom Uppsala kommun. För nämnden styr de nationella miljömålen de prioriteringar som behöver göras inom myndighetsuppdraget. Under de senaste åren har nämnden arbetat med ett särskilt fokus på de nationella miljömålen begränsad klimatpåverkan, ingen övergödning, frisk luft, god bebyggd miljö, giftfri miljö, grundvatten av god kvalitet samt levande sjöar och vattendrag. Det innebär till exempel fokus på vatten, luft och buller i tillsynen.

Nämnden bedriver tillsyn inom områdena avfallshantering, energieffektivisering, förorenade områden och miljöfarliga verksamheter. Nämnden inventerar och beslutar om utsläppsförbud för enskilda avlopp som inte har tillräcklig efterföljande rening. Detta bidrar till att minska utsläpp av övergödande ämnen och smittoämnen. Nämnden är även remissinstans i planprocessen, där vi ställer krav på hållbara lösningar för vatten, luft och buller samt ekosystemtjänster utifrån de nationella miljömålen. På så sätt bidrar nämnden till att Uppsala stad och landsbygd kan växa smart och hållbart. För att utvärdera hur de krav vi ställer i planprocessen tas tillvara följer vi upp resultatet utifrån ett antal nybyggda bostadsområden.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Enskilt vatten och avlopp: Bidra till plan för hållbar vatten- och avloppsförsörjning i hela kommunen	Vattenprogram (KF 2015)	Hållbar vatten- och avloppsförsörjning i hela kommunen
Enskilt vatten och avlopp: Inom myndighetsuppdraget, prövning av tillståndansökningar för små avloppsanläggningar	Vattenprogram (KF 2015)	Minskat bidrag från små avlopp till övergödning av sjöar och vattendrag och förbättrad dricksvattenkvalitet.
Enskilt vatten och avlopp: Inom myndighetsuppdraget, tillsyn av små avloppsanläggningar	Vattenprogram (KF 2015)	Minskat bidrag från små avlopp till övergödning av sjöar och vattendrag och förbättrad dricksvattenkvalitet.
Miljöskydd: Inom myndighetsuppdraget tillsyn miljöfarliga verksamheter.	Riktlinjer för markanvändning inom Uppsala- och Vattholmaåsarnas tillrinningsområde ur grundvattensynpunkt. Miljö- och klimatprogram 2014-2023 (KF 2014)	God miljö och hållbart samhällsbyggande.
Miljöskydd: Tillsyn högfluorerade ämnen (PFAS)	Vattenprogram (2015)	En giftfri miljö och skydd av grundvattnet.
Miljöskydd: Tillsyn förorenade områden	Vattenprogram (2015)	En giftfri miljö och skydd av grundvattnet.

Miljöskydd: Bidra till kommungemensamt vattenarbete	Riktlinjer för markanvändning inom Uppsala- och Vattholmaåsarnas tillrinningsområde ur grundvattensynpunkt. Vattenprogram (2015)	Rent vatten och skydd av grundvattnet.
Miljöskydd: Tillsyn kemikalieintensiv verksamhet och laboratorier	Miljö- och klimatprogram 2014-2023 (KF 2014)	En giftfri miljö.
Samhällsbyggnad och miljöövervakning: Bidra med miljö- och hälsokompetens i stadsbyggnadsprocessen och påverka bygglov, planer och program		En hållbar samhällsplanering med större beredskap för ett förändrat klimat
Samhällsbyggnad och miljöövervakning: Uppföljning av samhällsbyggnadsprojekt med fokus på ljud- och luftmiljö på skolor och förskolegårdar		En hållbar samhällsplanering med större beredskap för ett förändrat klimat

Status på nämndmålet bedöms utifrån resultatet av tillsynen i förhållande till tillsynsplanen. Prövning av inkommande ärenden ska ske rättsäkert med god effektivitet och hög servicegrad. Dessutom bedöms nämndens insatser inom vattenarbetet med genomförandet av de aktiviteter som specificeras i förvaltningens operativa plan. Att nämnden påverkar samhällsbyggnadsprocessen följs upp genom nämndens yttranden i planprocessen, bygglovsremisser samt indirekt genom hur vatten- och luftkvalitetet och ljudmiljön utvecklas över tid.

Uppdrag 3.1: Aktivt och strategiskt arbeta med digital utveckling och innovation, genom bland annat testbäddar, för att utveckla den egna verksamheten, stärka klimatarbetet och skapa ett smart och hållbart Uppsala.

Nämnden vidtar ett antal åtgärder och aktiviteter för att säkerställa att nämnden fullt ut ska kunna dra nytta av de möjligheter till verksamhetsutveckling och ökad kundnytta som digitalisering av verksamhetens information och nya digitala arbetsverktyg kan erbjuda.

Bland annat deltar nämnden med ett eget delprojekt inom det kommungemensamma projektet Digitalt handläggarstöd. Delprojektet syftar till att ersätta det nuvarande ärendehanteringssystemet för livsmedelskontrollen, miljöskydd, hälsoskydd, områdesskydd och enskilt vatten och avlopp samt för administrativa ärenden. Projektet är fundamentalt för den fortsatta utvecklingen mot en modern myndighet.

Nämnden deltar även i utvecklingsarbetet inom ramen för GIS-objektet för att utveckla nämndens användning av och bidrag till kommunens karttjänster.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Genomföra delprojekt DHS för att ersätta IT-stödet Ecos	Strategi för IT-utveckling och digitalisering (2015)	Ett nytt framtidssäkert IT-stöd Effektivare och mer enhetliga handläggningsprocesser

		E-arkivering för elektroniskt bevarande, hantering och återsökning av digital information
		Ökade möjligheter till fortsatt digitalisering och verksamhetsutveckling inom berörda verksamhetsområden.
Fortsätta utvecklingen av digitala lösningar inom nämndens verksamheter.	Strategi för IT-utveckling och digitalisering (2015)	Utvecklad användning av data i fält. Utvecklad användning av karttjänster (GIS).

Status på uppdraget bedöms utifrån nämndens insatser inom delprojekt DHS samt genomförandet av de aktiviteter rörande data i fält och utvecklad användning av karttjänster som specificeras i förvaltningens operativa plan.

Uppdrag 3.8: Öka återanvändning och återvinning genom förbättrade och enklare möjligheter för invånare att källsortera, samt vidta åtgärder för att öka försäljningen på Återbruket.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Miljöskydd: Inom myndighetsuppdraget tillsyn miljöfarliga verksamheter med avfallshantering.	Avfallsplan (2014-2022)	Effektiv material- och resurshantering.
Miljöskydd: Tillsyn avfallshantering snabbmatsrestauranger inklusive animaliska biprodukter	Avfallsplan (2014-2022)	Säker och effektiv material- och resurshantering.

Status på uppdraget bedöms utifrån resultatet av tillsynen i förhållande till tillsynsplanen.

Uppdrag 3.10: Öka andelen förnybar energi och öka takten i arbetet med energieffektivisering och energisparande.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Miljöskydd: Inom myndighetsuppdraget tillsyn miljöfarliga verksamheter med fokus på energieffektivitet.	Energiprogram (2050)	Bidrar till målet att göra Uppsala fossilfritt och förnybart år 2030 och klimatpositivt år 2050.
Öka andelen fossilfria bränslen inom miljöförvaltningen	Energiprogram (2050) Åtgärdsprogram för bättre luftkvalitet (2014) Miljö- och klimatprogram (2014)	Minskad klimatpåverkan från miljöförvaltningens fordon.

Status på uppdraget bedöms utifrån resultatet av tillsynen i förhållande till tillsynsplanen och om användningen av bensin och diesel på förvaltningen har minskat.

Uppdrag 3.15 Bygga fler pendlarparkeringar under planperioden i anslutning till kollektivtrafikens knutpunkter i bland annat Stolvreta, Almunge, Vattholma, Björklinge och Vänge.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Nämnden avstår från att arbeta med uppdraget eftersom det inte ryms inom nämndens uppdrag. Nämnden har ingen verksamhet som kan bidra till genomförandet av uppdraget och de effekter uppdraget är avsett att åstadkomma.		

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 4

Uppsala ska vara jämlikt och inkluderande med goda förutsättningar för folkhälsa och livskvalitet

Nämndmål: Vi har en god livsmiljö och en god hälsa i Uppsala kommun.

Nämnden verkar inom myndighetsuppdraget för att Uppsala ska vara jämlikt och med goda levnadsvillkor för invånarna. Människors hälsa och miljön ska skyddas mot skador och olägenheter.

Genom hälsoskyddstillsynen förebygger och identifierar nämnden olägenheter för människors hälsa i inomhusmiljöer, vid besök i offentliga lokaler, bassängbad, idrottsanläggningar och hygieniska verksamheter med mera. Det kan inkludera kontroll av ventilation, lufttemperatur, buller och strålning från radon men även t.ex. risk för smittspridning. Nämndens tillsyn ställer samma krav oavsett bostadsområde eller sociala förhållanden, vilket bidrar till att skapa förutsättningar för ett jämlikt samhälle.

Nämnden utövar tillsyn enligt miljöbalken till skydd för miljön. Tillsynen är en del i arbetet med att skapa en god livsmiljö och hållbar samhällsutveckling i Uppsala kommun.

Inom livsmedelskontrollen genomförs kontroller av livsmedel och dricksvatten. Under 2019 kommer arbetet vara särskilt inriktat på de nationella fokusområdena säkert dricksvatten, mikrobiologiska faror, kemiska faror samt information i livsmedelskedjan. Miljöförvaltningen kommer under året att delta i de nationella operativa mål som beslutats av Livsmedelsverket.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Delta i och utveckla miljösamverkan i Uppsala län inom livsmedelskontroll, miljöskyddstillsyn och hälsoskyddstillsyn.		En mer samordnad, likvärdig och effektiv tillsyn inom länet.
Hälsoskydd: Inom myndighetsuppdraget, förebyggande tillsyn hygieniska m.fl. anmälningspliktiga hälsoskyddsverksamheter		Minskad risk för olägenhet för människors hälsa
Hälsoskydd: Inom myndighetsuppdraget, förebyggande hälsoskyddstillsyn icke anmälningspliktiga hälsoskyddsverksamheter		Minskad risk för olägenhet för människors hälsa
Hälsoskydd: Projekt för minskad skadlig påverkan från radon i inomhusmiljön i flerbostadshus		Minskad skadlig påverkan från radon i inomhusmiljön i flerbostadshus
Genomföra kommunfullmäktiges nya taxa för miljöbalken och strålskyddslagens områden.		En tydlig, förutsägbar och rättsäker taxa för tillsyn och prövning inom miljöbalken och strålskyddslagens områden.
Livsmedelskontroll: Inom myndighetsuppdraget, genomföra		Konsumenterna får säkra livsmedel, blir inte lurade om vad maten

årsplanen för planerad livsmedelskontroll.	innehåller och informationen om maten är enkel att förstå.
Livsmedelskontroll: Bidra till provtagning inom ramen för den svenska veterinära antibiotikaresistenskontrollen.	Bidrag till SVA:s kartläggning av läget för resistens mot antibiotika i Sverige.
Livsmedelskontroll: Information och rådgivning till de nya livsmedelsföretag som får tillsyn under första verksamhetsåret.	Konsumenterna får säkra livsmedel, blir inte lurade om vad maten innehåller och informationen om maten är enkel att förstå.
Livsmedelskontroll: Utreda livsmedelsfusk och aktivt söka upp oregistrerade livsmedelsanläggningar.	Att livsmedelsfusk upptäcks och motverkas.
Livsmedelskontroll: Utveckla dricksvattenkontrollen	Bättre kvalitet på dricksvattnet.
Livsmedelskontroll: Utveckla livsmedelskontrollen så den blir mer verkningfull (att avvikelser åtgärdas inom rimlig tid)	Konsumenterna får säkra livsmedel, blir inte lurade om vad maten innehåller och informationen om maten är enkel att förstå.

Status på nämndmålet bedöms utifrån resultatet av tillsyn och kontroller i förhållande till tillsynsplanen och kontrollplanen samt utifrån utfallet av de aktiviteter som är kopplade till åtgärden.

Uppdrag 4.1: Utveckla en äldrevänlig kommun inom ramen för WHO:s nätverk.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Inom ramen för kommunens pågående projekt Äldrevänlig kommun genomföra åtgärder i kommande handlingsplan	Program och handlingsplan för äldrevänlig kommun (2030)	Bidrag till att utveckla Uppsala till en äldrevänlig kommun.

Status på uppdraget bedöms utifrån utfallet av de aktiviteter som är kopplade till åtgärden.

Uppdrag 4.11: Öka kännedomen och medvetenheten om barns rättigheter genom att genomföra ett kompetenslyft om barnrätt inom kommunens verksamheter.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Öka medvetenheten om barns rättigheter på miljöförvaltningen.	Handlingsplan för att främja mänskliga rättigheter (2017-2019)	Ökad kännedom om barns rättigheter inom förvaltningen.

Status på uppdraget bedöms utifrån genomfört kompetenslyft om barnrätt inom miljöförvaltningen.

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 5

Uppsalas invånare ska ha bostad och arbete

Nämndmål: Vi har ett hållbart samhällsbyggande i Uppsala kommun.

Nämnden verkar inom myndighetsuppdraget för att bidra till hållbara lösningar för ny bebyggelse inom stad och landsbygd genom att lämna synpunkter i detaljplanearbetet och utföra lantmäteriförrättningar. Nämnden ger även tillstånd för enskilda avlopp, vilket beskrivs närmare under inriktningsmål 3.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Kommunala lantmäterimyndigheten: Inom myndighetsuppdraget, lantmäteriförrättningar.		Bidrag till ett hållbart samhällsbyggande i Uppsala.
Kommunala lantmäterimyndigheten: Svara på bygglövsremisser.		Bidrag till ett hållbart samhällsbyggande i Uppsala.
Kommunala lantmäterimyndigheten: Svara på planremisser.		Bidrag till ett hållbart samhällsbyggande i Uppsala.

Status på nämndmålet bedöms utifrån den kommunala lantmäterimyndighetens verksamhetsuppföljning och om alla remisser är besvarade.

Uppdrag 5.5: I större utsträckning använda kommunens egna sysselsättnings- och arbetsmarknadsverksamheter för intern service.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Undersöka möjligheterna till att använda intern service.	Program för Uppsala kommuns arbetsmarknadspolitik (2018-2022)	Bidra till att människor utanför ordinarie arbetsmarknad får meningsfull sysselsättning.

Status på uppdraget bedöms utifrån om undersökningen är genomförd eller inte.

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 6

Uppsalas alla barn och elever ska klara sin utbildning, nå sin gymnasieexamen och utmanas i sitt lärande

Nämndmål: Vi har en god livsmiljö och god hälsa i Uppsala kommun.

Nämnden verkar inom myndighetsuppdraget för att miljön som barn vistas i under sin utbildning inte innebär risker och olägenheter för barnens hälsa. En hälsosam inomhusmiljö påverkar barnens förmåga att ta till sig utbildningen. Giffri miljö, god hygien, god luftkvalitet, en hälsosam ljudnivå och välstädade lokaler skapar bättre förutsättningar för lärande.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Hälsoskydd: Inom myndighetsuppdraget, förebyggande hälsoskyddstillsyn förskolor, skolor och fritidshem.		Mer hälsosam inomhusmiljö i förskola, skola och fritidshem vilket ökar barnens förmåga att tillgodogöra sig utbildningen.
Hälsoskydd: Uppföljning av projekt giffri förskola och skola		Minskad exponering av farliga ämnen i barn och ungas vardag.

Status på nämndmålet bedöms utifrån resultatet av tillsynen i förhållande till tillsynsplanen. Medvetenhet om kemikalier och giftiga ämnen följs upp i tillsynen och resultatet av projektet giffri förskola och skola ska kommuniceras ut.

Uppdrag 6.10: Initiera en översyn av skolornas ljudmiljöer i syfte att främja studiero och måluppfyllelse.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden är tillsynsmyndighet för hälsoskyddsfrågor i skolor och förskolor. I myndighetsuppdraget ingår kontroll av buller från fasta installationer som t.ex. ventilation, omgivningsbuller från t.ex. trafik och att lokalerna i övrigt är ändamålsenligt utformade så att olägenheter för människors hälsa kan undvikas. Ansvaret för att tillse att eleverna har en god ljudmiljö som främjar inläring och måluppfyllelse ligger hos verksamhetsutövaren, det vill säga utbildningsförvaltningen. Nämnden kan genom sin kompetens i hälsoskyddsfrågor och erfarenhet av att ha besökt alla skolor bidra till uppdraget.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Hälsoskydd: Bidra med kompetens och delta i översyn av skolornas ljudmiljöer		Bättre ljudmiljöer i skolorna.

Status på uppdraget bedöms utifrån om nämnden har bidragit till uppdraget genom de aktiviteter som är kopplade till åtgärden.

Uppdrag 6.11 Förbättra arbetsmiljön i kommunens förskolor och skolor genom att vidta ljuddämpande och stressreducerande åtgärder.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Nämnden avstår från att arbeta med uppdraget eftersom det inte ryms inom nämndens uppdrag. Nämnden har ingen verksamhet som kan bidra till genomförandet av uppdraget och de effekter uppdraget är avsett att åstadkomma.		

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 7

Uppsala ska vara en äldrevänlig kommun och invånare med funktionsnedsättning ska uppleva trygghet, frihet och tillgänglighet

Nämndmål: Vi har en god livsmiljö och god hälsa i Uppsala kommun.

Nämnden bidrar inom myndighetsuppdraget till att invånare ska få stöd, vård och omsorg av god kvalitet genom att inom hälsoskyddstillsynen kontrollera att lokaler som Uppsalas invånare vistas i lokaler för vård och omsorg inte innebär olägenhet för människors hälsa. För att möta utmaningar med förändrat klimat kontrollerar nämnden beredskap för värmeböljor på vård- och omsorgsboende för äldre.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Hälsoskydd: Inom myndighetsuppdraget, förebyggande hälsoskyddstillsyn vård- och omsorgslokaler.		Mer hälsosam inomhusmiljö och större beredskap för ett förändrat klimat.

Status på nämndmålet bedöms utifrån resultatet av tillsynen i förhållande till tillsynsplanen.

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 8

Uppsalas invånare, organisationer och näringsliv ska vara delaktiga i att utforma samhället

Nämndmål: Nämndens verksamhet utvecklas i dialog med dem vi möter i tillsyn och förrättningar.

Nämnden strävar efter att kunden ska uppleva verklig nytta av vårt möte och att mötet bidrar till utvecklingen av kundens verksamhet. Vi ska arbeta aktivt med vårt bemötande, vår service och vår tydlighet inom myndighetsuppdraget så att vi uppnår en hög kundnöjdhet. Vi ska också säkerställa att informationen till våra kunder är lättillgänglig och lättförståelig och vi att kunderna enkelt ska kunna lämna synpunkter. På så vis bidrar vi till att invånare och organisationer inom Uppsala kommun får möjlighet att vara delaktiga i att utforma samhället.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Utveckla kundservice och bemötande	Näringslivsprogrammet (2017)	Nöjdare kunder och medarbetare. Ökad förtroende för miljöförvaltningen. Bättre effekt i tillsyn och kontroller. Högre NKI-resultat.
Säkerställa att nämndens information är relevant, lättillgänglig och lättförståelig.		Uppsalas invånare, organisationer och näringsliv hittar relevant information om nämndens arbete och har möjlighet att tillvara sina intressen. Vi möjliggör för dem att ta sitt ansvar för hälsa och miljö.

Status på nämndmålet bedöms utifrån utfallet av de aktiviteter som är kopplade till åtgärden. Dessutom kommer utvecklingen av NKI-resultatet beaktas.

Uppdrag 8.8: Ta fram en informationshanteringsplan som utifrån verksamheternas processer stödjer en effektiv, rättsäker och digital informationshantering.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Utveckling av rutiner för att följa beslutad informationshanteringsplan.		Korrekt hantering av allmänna handlingar.

Status på uppdraget bedöms utifrån om rutinen är färdigställd eller inte.

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 9

Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala

Kommungemensamt nämndmål: Kommunen ska ha ett hållbart och hälsofrämjande arbetsliv. Alla medarbetare ska ges förutsättningar för att ta eget ansvar för sin arbetsmiljö. Medledarskap är förutsättningen för att alla ska kunna göra skillnad, arbeta tillsammans och välkomna nyskapande.

Med ett ökat ärendetryck, begränsade resurser och höga krav på kvaliteten i verksamheten finns en risk att den arbetsrelaterade ohälsan ökar. Ledarskapet ansvarar för att tydliggöra medarbetarens uppdrag och ansvar, med tydliga mål som är framtagna i delaktighet med medarbetaren så att förutsättningar finns för medarbetaren att nå överenskommen prestation och engagera sig aktivt i verksamhetens utveckling.

God organisatorisk, social och fysisk arbetsmiljö utvecklas genom en löpande dialog mellan chefer och medarbetare. Arbetsmiljöarbetet ska förskjutas från att vara reagerande till att vara hälsofrämjande och arbeta med förebyggande åtgärder. Chefer och medarbetare ska uppmuntras till en hälsosam livsstil. Antalet medarbetare med upprepad korttidssjukfrånvaro ska minska.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Utveckla arbetsmiljö		Bättre arbetsmiljö för de anställda.

Status på nämndmålet bedöms utifrån en sammanvägd bedömning av resultatet av genomförda aktiviteter med koppling till åtgärderna samt årets resultat för medarbetarundersökningen (HME), frisknärvaro, upprepad korttidssjukfrånvaro, olycks- och tillbudsstatistik, personalomsättning och attraktivitet vid rekrytering.

Nämndmål: Ett kulturbärande ledar- och medarbetarskap möjliggör verksamhetsutveckling och medledarskap och allas del i att göra skillnad, arbeta tillsammans och välkomna nyskapande.

Med ett ökat ärendetryck, begränsade resurser, höga krav på kvalitet i verksamheten finns en risk att den arbetsrelaterade ohälsan ökar. Ledarskapet ansvarar för att tydliggöra medarbetarens uppdrag och ansvar, med tydliga mål som är framtagna i delaktighet med medarbetaren så att förutsättningar finns att nå överenskommen prestation och engagera sig aktivt i verksamhetens utveckling.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Utveckla chef- och ledarskap		

Status på nämndmålet avgörs utifrån en sammanvägd bedömning av resultatet av genomförda aktiviteter. Exempelvis att vi infört ett nytt arbetssätt på förvaltningen utifrån kommunens nya samverkansavtal. Statusen avgörs även utifrån medarbetarundersökningen ”hållbart medarbetarengagemang (HME) avseende uppskattning, förtroende och förutsättningar från chef (ledarskapsindex).

Nämndmål: Säkra kompetensförsörjningen genom att genomföra åtgärder för att behålla och rekrytera kompetenta medarbetare.

Arbetsområdet blir mer och mer komplext i form av ny lagstiftning som kräver specialistkompetens av medarbetarna i större utsträckning. En viktig utmaning är kompetensförsörjningen över tid då konkurrensen om kompetent personal blir hårdare. Inom flera av förvaltningens ansvarsområden utbildas idag för få personer. Att fortsätta vara en attraktiv arbetsgivare som lyckas rekrytera och behålla medarbetare är därför avgörande.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Säkra strategisk och långsiktig hållbar kompetensförsörjning	Program för Uppsala kommuns arbetsmarknadspolitik (2018)	Attraktiv arbetsgivare.

Status på nämndmålet avgörs utifrån utfallet av de prioriterade aktiviteterna från fastställd kompetensförsörjningsplan.

Uppdrag 9.6: Intensifiera arbetet med att åtgärda strukturella skillnader på grund av kön.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Säkerställa att jämställdhets- och mångfaldsarbetet integreras i nämnden	CEMR, artikel 11	Att ha identifierat och åtgärdat eventuella strukturella skillnader på grund av kön.

Status på uppdraget avgörs utifrån utfallet av de aktiviteter som är kopplade till åtgärden.

Budget 2019

Nämndens driftbudget

<i>Belopp i Tkr kronor (vänt belopp)</i>	Beslutad budget 2018	Prognos 2018	Budget 2019
Taxor och avgifter exkl. egen nämnd	42 618,0	39 735,4	45 964,6
Statsbidrag	0,0	149,2	0
Försäljning verksamhet andra kommuner samt övriga externa intäkter	2 172,0	1417,5	0
Övriga kommuninterna intäkter		0	0
Summa intäkter	44 790,0	41 302,7	45 964,6
Lämnade bidrag	0	0	0
Köp av huvudverksamhet inom egen nämnd	0	0	0
Köp av huvudverksamhet externa utförare	0	0	0
Övriga kostnader	67 796,7	64 002,7	69 833,6
Avskrivningar		32,3	
Summa kostnader	67 796,7	64 035,0	69 833,6
Finansiella intäkter			
Finansiella kostnader			
Summa nettokostnader¹	-23 006,7	-22 733,2	-23 869,0
Kommunbidrag			
Politisk verksamhet (1)	1 162,8	1 162,8	1 158,0
Infrastruktur, skydd m.m (2)	21 766,8	21 766,8	22 633,0
Fritid och kultur (3)	77,2	77,2	78,0
Pedagogiska verksamheter (4)			
Vård och omsorg (5)			
Särskilt riktade insatser (6)			
Affärsverksamhet (7)			
Kommunledning och gemensam verksamhet (8)			
Summa kommunbidrag	23 006,8	23 006,8	23 869,0

Resultat	0,1	272,7	0,0
-----------------	------------	--------------	------------

1. Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Nämndens investeringar

Mnkr	2019
Pågående	0
Nya objekt	0
Summa	0

Bilaga 1 Styrdokument

I denna bilaga finns en sammanställning av de politiskt beslutade program och handlingsplaner som innehåller åtgärder riktade till miljö- och hälsoskyddsnämnden. Därutöver styrs nämndens arbete av de lagar och regler som finns inom respektive verksamhetsområde.

Program/handlingsplan	Ansvarig förvaltning/bolag
Avfallsplan 2014-2022	UVAB
Drogpolitiskt program (under revidering)	SCF
Energiprogram 2050	KLK
Handlingsplan för Gottsunda/Valsätra	KLK
Handlingsplan för mänskliga rättigheter	KLK
Handlingsplan för trygghet och säkerhet	KLK
Miljö- och klimatprogram	KLK
Naturvårdsprogram (under revidering)	SBF
Näringslivsprogram	KLK
Program för Uppsala kommuns arbetsmarknadspolitik	AMF
Riktlinje för CEMR (under revidering)	KLK
Strategi för IT-utveckling och digitalisering	KLK
Vattenprogram	SBF
Åtgärdsprogram för bättre luftkvalitet (under revidering)	KLK
Äldrepolitiskt program (under revidering)	ÄLF

Bilaga 2 Tillsynsplan Miljöbalken

Miljö- och hälsoskyddsnämnden är tillsyns- och prövningsmyndighet för Uppsala kommuns tillsyn enligt miljöbalken (1998:808). Enligt Miljötillsynsförordningen (2011:13) ska en operativ tillsynsmyndighet för varje verksamhetsår upprätta en samlad tillsynsplan för tillsynen enligt miljöbalken. Tillsynsplanen baseras på nämndens tillsynsregister och den samlade utredning av tillsynsbehovet för nämndens ansvarsområden inom miljöbalken och strålskyddslagen för åren 2019-2021 som beslutades av nämnden den 27 september 2018 (MHN 2018-000253-AD).

Tillsynsbehovsutredningen utgår från en bedömning av risken för olägenhet för människors hälsa och miljön för varje bransch som omfattas av nämndens tillsynsansvar. Riskbedömningen utgår från miljöbalkens krav och de globala hållbarhetsmålen. De nationella miljökvalitetsmålen och folkhälsomålen har använts för att konkretisera dessa inom nämndens ansvarsområde. Utifrån riskbedömningen har behovet av tillsynsbesök, tillsynskontakter och behovet av uppföljande tillsyn för varje bransch uppskattats.

Behovsutredningen visar att det finns ett samlat tillsynsbehov för nämnden under perioden 2019-2021 på cirka 90 000 timmar. Dessa fördelas på styrd, behovsprioriterad, händelsestyrd och skattefinansierad tillsyn enligt Sveriges kommuner och landstings förslag på indelning av tillsynen. Styrd tillsyn motsvaras främst av tillstånds- och anmälningsskyldiga verksamheter. Sammanlagt har nämnden tillsyn på cirka 2500 verksamheter och bortemot 20 000 fastigheter (hushåll). Hur tillsynsbehovet fördelar sig beskrivs i tabell 1.

Tabell 1: Beskrivning av samlat tillsynsbehov för nämndens olika verksamhetsområden 2019

Tillsynstid 2019 (timmar)	Miljöskydd	Hälsoskydd	VA och områdesskydd
Styrd tillsyn (anmälningsskyld)	2 500	2 200	-
Behovsprioriterad tillsyn	1 500	2 600	2 300
Händelsestyrd tillsyn	2 200	1 000	2 950
Skattefinansierad tillsyn	3 700	3 200	4 250
Summa	9 900	9 000	9 500
Antal objekt	770	1700*	13 000

*plus ca 7 000 tillsynsobjekt inom hälsoskydd om även hushåll med egen kompost inkluderas

Tillsynen enligt miljöbalken finansieras i huvudsak via avgifter. Timavgiften för miljöbalkstillsynen är beslutad av kommunfullmäktige till 1 150 kronor per timme. Riskbedömningen av varje tillsynsbransch i tillsynsbehovsutredningen ligger till grund för vilket behov av tillsyn som branschen har och utgör därmed underlag till vilken avgift som varje verksamhetsutövare får betala. Avgiften för respektive tillsynsobjekt bestäms utifrån branschens bedömda tillsynsbehov. Avgifterna för tillsyn regleras i Uppsala kommuns taxa enligt miljöbalken och strålskyddslagen som fastställdes av kommunfullmäktige den 11 december 2018 (§ 279, MHN 2018-004626-AD).

Verksamheter med styrd tillsyn samt vissa verksamheter med behovsprioriterad tillsyn betalar en årlig avgift. Övriga verksamheter betalar timavgift. Den nya taxan innebar en förenkling av hur avgiften för tillsyn ska beräknas genom att risktillägg, erfarenhetsbedömning och premiering utgick jämfört med tidigare taxa.

Tillkommande tillsynstid på grund av avvikelser eller större risker i enskilda verksamheter än förväntat debiteras istället med timavgift i efterhand. I tillsynsplanerna nedan har nämnden inkluderat alla verksamheter med årlig tillsynsavgift i den styrda tillsynen för att kunna följa upp och redovisa tillsynstiden.

Miljöfarliga verksamheter (miljöskydd)

Nämnden utövar tillsyn enligt miljöbalken till skydd för miljön. Tillsynen är en viktig del i arbetet med att skapa en god livsmiljö och hållbar samhällsutveckling i Uppsala kommun. Tillsynen är riskbaserad och omfattar ett stort antal olika typer av verksamheter så som lantbruk, kemisk industri, fordonsservice, avloppsreningsverk, täkter och förbränningsanläggningar.

Fokus i tillsynen 2019 är att

- Uppdatera tillsynregistret så att alla verksamheter har aktuella uppgifter och får avgiftsbeslut enligt den nya taxan enligt miljöbalken
- Besöka de verksamheter som ska ha tillsyn 2019 enligt behovsutredningen och leverera all förebyggande tillsyn
- Fortsätta arbetet med källspårning av PFAS
- Fortsätta tillsynen på förorenade områden
- Bidra i kommunens arbete med att ta fram lokala åtgärdsprogram för vatten (Fyrisån, Sävjaån och Hågaån)
- Bidra i kommunens arbete med att genomföra riktlinjer för markanvändning inom Uppsala- och Vattholmaåsarnas tillrinningsområde
- Vara delaktiga i den utveckling av nytt ärende- och diariehanteringsystem som utvecklas inom kommunen.

Tillsynsplan 2019

Miljöskydd	Planerad tillsyn 2019
Planerad förebyggande tillsyn av objekt med årlig avgift (inkl köldmedia)	3 300 timmar <i>Ca 230 objekt som ska få tillsyn (köldmedieanläggningar är inte inräknade i objekten)</i>
Planerad förebyggande tillsyn av objekt med timavgift	1 200 timmar <i>Ca 230 objekt som ska få tillsyn</i>
Planerad förebyggande tillsyn med kommunbidrag	730 timmar
Uppföljande tillsyn med timavgift (förväntad tid för att följa upp brister)	150 timmar
Klagomål	400 timmar
Inkommande remisser (kommunbidrag)	730 timmar
Inkommande ansökningar och anmälningar (timavgift)	1 200 timmar
Kännedomsärenden	75 timmar
Myndighetsarbete (myndighetsservice mm.)	1 500 timmar
Övrig kommunbidragsfinansierad verksamhet, utvecklingsarbete mm	1 200 timmar
Totalt	10 485 timmar
<i>Planerade årsarbetare</i>	<i>11 årsarbetskrafter</i>

Hälsoskydd

Nämnden utövar tillsyn enligt miljöbalken till skydd för människors hälsa. Tillsynen syftar till att förhindra att människor blir besvärade eller sjuka av inomhusmiljön eller bristfällig hygien. Tillsynen är riskbaserad och fokuserar på vardagsmiljön för känsliga grupper, som barn, unga och äldre eller verksamheter med ökad risk på grund av till exempel stickande eller skärande inslag. Det innebär bland annat tillsyn av förskolor, skolor, vårdlokaler, bassängbad och tatuerare.

Fokus i tillsynen 2019 är att

- Genomföra nämndens nya taxa inklusive att uppdatera registren över tillsynsobjekt
- Följa upp tidigare identifierade avvikelser och ärenden. På detta sätt minska ärendebalansen.
- Fortsätta utveckla samarbetet inom kommunen med de aktörer som är viktiga för inomhusmiljön i skolor, fritidshem, förskolor och vårdboenden.
- Se över organisation och upplägg av bostadsrelaterad tillsyn, med särskild fokus på effektivare klagomålshantering med målet att göra skillnad
- Fortsätta tillsyn i form av uppsökande bostadstillsyn som komplement till händelsestyrd tillsyn och fastighetsägartillsyn med fokus på egenkontroll.
- Genomföra en förstärkt tillsyn av radon i flerbostadshus
- Följa upp och kommunicera resultatet av projektet giftfri förskola och den provtagning av damm mm. som genomfördes 2018.
- Vara delaktiga i utvecklingen av nytt ärende- och diariehanteringssystem inom kommunen.

Att tillsynen i större utsträckning fokuserar på uppföljning av tidigare brister innebär att färre nya inspektioner planeras än tidigare år. Tillsyn fokuseras i första hand på de tillsynsobjekt som har årsavgift.

Tillsynsplan 2019

Hälsoskydd	Planerad tillsyn 2019
Förebyggande tillsyn av objekt med årlig avgift bl.a. förskolor, skolor, vårdboenden mm.	3 400 timmar <i>ca 450 objekt som ska få tillsyn</i>
Förebyggande tillsyn av objekt med timavgift	200 timmar <i>ca 25 objekt som ska få tillsyn</i>
Förebyggande tillsyn med kommunbidrag	580 timmar
Uppföljande tillsyn med timavgift (förväntad tid)	200 timmar
Klagomål	220 ärenden <i>600 timmar</i>
Inkommande remisser (kommunbidrag)	175 ärenden <i>250 timmar</i>
Inkommande ansökningar och anmälningar (timavgift)	65 ärenden <i>400 timmar</i>
Myndighetsservice	1 100 timmar
Kännedomsärenden	5 timmar
Övrig kommunbidragsfinansierad verksamhet	750 timmar
Totalt	7 200 timmar
Planerade årsarbetare	9 årsarbetskrafter

Enskilt vatten och avlopp

Nämnden utfärdar tillstånd och har tillsyn enligt miljöbalken över små avloppsanläggningar, med upp till 200 personekvivalenter (pe) anslutna. Nämndens mål är att alla enskilda avlopp som saknar efterföljande rening ska ha fått ett beslut om förbud av utsläpp av avloppsvatten senast år 2019. Detta är ett led i att minska övergödning och uppnå god ekologisk status i sjöar och vattendrag men också att förbättra kommunens dricksvattenkvalité.

Nämnden har även tillsyn av enskilda vattentäkter. Enskilda vattentäkter omfattas inte av tillstånds- eller anmälningsplikt och vattenkvaliteten är den enskilde fastighetsägarens ansvar. Tillsynen av enskilt dricksvatten är därför händelsestyrd på så vis att nämnden agerar på klagomål eller när en olägenhet uppstår.

Övergripande prioriteringar i tillsynen 2019 är att

- Fortsätta öka åtgärdstakt av bristfälliga enskilda avlopp
- Hantera inkommande ärenden löpande, hålla ansökningstid på 6-8 veckor för ansökan om tillstånd för enskilt avlopp
- Stärka servicebemötandet och fokusera på en bra resa för kunden från första tillsynsbesök till ombyggd anläggning

Målet är att under 2019 avsluta tillsynen av de anläggningar som helt saknar efterföljande rening och gå in i nästa fas av tillsynen. Detta innebär att påbörja tillsyn av de ca 4 000 markbaserade avloppsanläggningar som är anlagda innan 1999 (miljöbalkens införande). Nämnden planerar även att genomföra tillsyn av reningsverk, både de lite större (25-200 pe) och av minireningsverk. Dessa har ökat i antal under senare år och det är angeläget att följa upp att de fungerar som avsett.

Kommunens gemensamma VA plan kommer bli ett viktigt underlag framöver och nämnden avser bidra till att underlaget till denna blir så bra som möjligt. Bland annat kommer ett projekt om att förbättra kunskapen om enskilt vattenförsörjning att genomföras under 2019.

Tillsynsplan 2019

Små avlopp	Planerad tillsyn 2019
Förebyggande tillsyn av objekt med årlig avgift (reningsverk 25-200 pe)	80 timmar <i>ca 10 objekt som ska få tillsyn</i>
Förebyggande tillsyn av objekt med timavgift	800 timmar <i>ca 500 fastigheter</i>
Förebyggande tillsyn med kommunbidrag	1 250 timmar
Uppföljande tillsyn (beslut om vite mm)	200 timmar
Inkommande ärenden: tillståndsansökningar	350 ansökningar <i>2 500 timmar</i>
Inkommande ärenden – remisser och övrigt	100 ärenden <i>240 timmar</i>
Klagomål	10 ärenden <i>50 timmar</i>
Myndighetsservice	850 timmar
Övrig kommunbidragsfinansierad verksamhet	600 timmar
Totalt	6 500 timmar
Planerade årsarbetskrafter	8,5 årsarbetskrafter

Områdesskydd

Nämnden har tillsyn av skyddade områden enligt strandskyddsreglerna och kommunala naturreservat. Tillsynen av strandskydd syftar till att trygga allmänhetens tillgänglighet till stränder (allemansrätten) och att bevara goda livsvillkor för djur och växter. Tillsynen av naturreservaten syftar till att kontrollera att reservatsföreskrifter och att förvaltningsplaner följs så att områdena skyddas.

Under 2019 kommer nämnden att prioritera

- Handlägga inkommande ansökningar om tillstånd och dispens
- Sprida kunskap och acceptans för strandskyddsreglerna genom att fortsätta utveckla och genomföra en strukturerad och ändamålsenlig strandskyddstillsyn
- Planera och påbörja förebyggande naturreservatstillsyn

Tillsynsplan 2019

Områdesskydd	Planerad tillsyn 2018
Förebyggande tillsyn av objekt med timavgift	100 timmar
Förebyggande tillsyn med kommunbidrag	200 timmar
Uppföljande tillsyn	40 timmar
Klagomål	10 ärenden 50 timmar
Inkommande ärenden (dispenser och tillståndsansökningar)	60 ärenden 270 timmar
Myndighetsservice	300 timmar
Övrig kommunbidragsfinansierad verksamhet, utvecklingsarbete mm.	200 timmar
Totalt	1 180 timmar
Planerade årsarbetskrafter	1,5 årsarbetskrafter

Bilaga 3 Sammanfattning av plan för livsmedelskontrollen

Offentlig kontroll enligt livsmedelslagen utförs i syfte att konsumenterna ska få säkra livsmedel, att de inte blir lurade om vad maten innehåller och att informationen om maten ska vara enkel att förstå. Av Livsmedelsverkets kontrollföreskrifter¹ framgår att varje kontrollmyndighet årligen ska fastställa en plan för myndighetens livsmedelskontroll. Denna plan ska bl.a. innehålla en beskrivning av myndighetens prioriteringar, resursbehov och hur myndigheten arbetar med provtagning och analys som kontrollmetod. I april 2019 kommer förvaltningen att återkomma till nämnden med ett förslag på kontrollplan.

I denna bilaga beskrivs därför livsmedelskontrollens inriktning under 2019.

Kommunens kostnader för offentlig kontroll ska täckas av avgifter. Hur många timmar planerad kontroll en verksamhet och därmed hur hög kontrollavgiften ska vara fastställs utifrån Livsmedelsverkets vägledning för riskklassificering samt av kommunfullmäktiges taxa för livsmedelskontroll.

Nämndens avgifter

Avgifter	Belopp
Avgift planerad kontroll	1 150 kr/timme
Avgift extra offentlig kontroll	1 080 kr/timme
Registreringsavgift	1 150 kr

Utöver den årliga planerade livsmedelskontrollen så tillhandahåller miljöförvaltningen myndighetsservice i form av rådgivning och information, hantering av matförgiftningar och klagomål samt besvarande av remisser och myndighetssamverkan. Denna tid finansieras av kommunbidrag.

Beskrivning av kontrollen 2019

I tabellerna nedan redovisas behovet av kontrolltid för 2019. Kontrolltid är tid som finansieras med årliga avgifter, timavgifter eller kommunbidrag. En schablon används om 1 040 timmar debiterabar tid per årsarbetare. Till detta tillkommer tid för varje tjänst för verksamhetsplanering, utveckling och restid som ingår i den gemensamma tiden i förvaltningens planeringsmodell (470 timmar/år).

De företag som betalar de högsta avgifterna får flera kontrollbesök per år. De som betalar för mindre än 4 timmar per år får normalt inte besök varje år. I stället läggs kontrolltiden ihop och verksamheten får istället besök vartannat eller vart tredje år. Alla livsmedelsverksamheter får dock minst ett besök inom en treårsperiod. För 2019 var planen vid årets början att ca 1 100 anläggningar skall få ca 1 300 planerade kontrollbesök. Totalt finns ca 1 650 objekt registrerade.

Förvaltningen har enligt plan cirka 11 årsarbetskrafter avsatta för operativ kontroll.

¹ Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2005:21) om offentlig kontroll av livsmedel

Aktivitet	Prognos för antal besök/tidsåtgång
Planerad kontroll (utan restid)	Ca 1 300 besök (schablon på ca 4 timmar kontrolltid per besök)
Första besök (utan restid)	Ca 200 besök (schablon på ca 4,5 timmar kontrolltid per besök)
Inkommande registreringar	260
Extra offentlig kontroll	Ca 1 600 timmar

Bilaga 4 Hållbarhetsperspektiven och de nationella miljökvalitetsmålen

Hållbarhetsperspektiven

Miljö- och hälsoskyddsnämnden bidrar genom tillsyn, kontroller och förrättningar till de tre hållbarhetsperspektiven; social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet.

Ekologisk hållbarhet

Fyra av förvaltningens verksamhetsområden arbetar utifrån miljöbalken och bidrar tydligt till ekologisk hållbarhet.

Miljöskydd omfattar tillsyn av miljöfarliga verksamheter och bidrar till att minska utsläpp av miljöfarliga ämnen. Tillståndsprövning och tillsyn av vatten och avlopp (VA) bidrar till minskad övergödning och skydd av grund- och dricksvattnet. Områdesskydd (OS) omfattar tillsyn av strandskydd och naturreservat och bidrar till att bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten samt att trygga allas tillgång till stränder och andra naturområden. Samhällsbyggnad och miljöövervakning (SHB) bidrar till en hållbar stadsplanering och landsbygdsutveckling och övervakar luftkvaliteten i kommunen.

Social hållbarhet

Social hållbarhet omfattar mänskliga rättigheter med exempelvis förvaltningens ansvar som arbetsgivare och vårt ansvar att som kommunal myndighet säkerställa demokratiska värden. En särskild aspekt av mänskliga rättigheter är barns rättigheter eftersom barn är extra skyddsvärda.

Arbetsgivaransvaret bidrar till att ge medarbetarna möjlighet att utvecklas i arbetet och skapa balans mellan arbete och fritid. Arbetsvillkor, arbetsmiljö och personsäkerhet är viktiga frågor och vi värderar jämställdhet, mångfald och fackliga rättigheter.

Förvaltningens myndighetsutövning säkerställer demokratiska värden så som rättssäkerhet och likhet inför lagen. Myndighetsservicen bidrar till att uppfylla nämndens serviceskyldighet och upprätthålla offentlighetsprincipen genom tillgång till allmänna handlingar och att ge råd och service till medborgarna.

Alla förvaltningens verksamhetsområden utom den kommunala lantmäterimyndigheten bidrar till att säkra människors hälsa. Miljöskydd bidrar till att minska utsläpp av miljöfarliga ämnen. Hälsoskydd bidrar till en hälsosam miljö och hälsa för barn, unga och äldre genom tillsyn av förskolor, skolor och äldreboenden. Områdesskydd upprätthåller allemansrätten och tryggar tillgång till stränder och andra naturområden. Samhällsbyggnad och miljöövervakning bidrar till en hållbar stadsplanering och landsbygdsutveckling och övervakar luftkvaliteten i kommunen. Livsmedelskontrollen bidrar till att alla ska ha tillgång till rent dricksvatten och säkra livsmedel. VA (Enskilt vatten och avlopp) skyddar grund- och dricksvatten. Tillståndsprövning och tillsyn av alkohol, tobak, receptfria läkemedel och e-cigarett bidrar bland annat till en ansvarsfull alkoholserving.

Av förvaltningens avdelningar bidrar speciellt Hälsoskydd till barns rättigheter genom tillsyn för att säkerställa att barn i förskolor, skolor och fritidshem har en hälsosam inomhusmiljö. Livsmedelskontroll och VA bidrar till att barn ska ha tillgång till rent dricksvatten och säkra livsmedel. Tillståndsenheten skyddar barn och unga från att komma i kontakt med alkohol och tobak. Genom Samhällsbyggnad och miljöövervakning bidrar förvaltningen till hållbar stadsplanering och bevakar då bland annat storlek på planerade förskolegårdar.

Ekonomisk hållbarhet

Alla förvaltningens avdelningar kan bidra till näringslivsutveckling och hjälpa verksamhetsutövare och privatpersoner att ta ansvar för sin hållbarhetspåverkan. Här har vi valt en snävare definition av ekonomisk hållbarhet och då är det enbart den kommunala lantmäterimyndigheten som tydligt bidrar till ekonomisk hållbarhet.

Lantmäterimyndigheten bidrar till ett hållbart samhällsbyggande och ekonomisk utveckling genom att skapa förutsättningar för att bebygga och utveckla fastigheter och samhällets infrastruktur, köpa, äga och sälja fastigheter samt söka, hitta och använda geografisk information och fastighetsinformation.

I tabellen nedan anges vilket område som bidrar till vilket hållbarhetsperspektiv.

	Ekologisk hållbarhet	Social hållbarhet			Ekonomisk hållbarhet
	Miljö- och klimatfrågor	Mänskliga rättigheter	Barns rättigheter	Människors hälsa	Hållbar ekonomi
Miljöskydd	X	(X)		X	
VA	X	(X)	X	X	
OS	X	(X)		X	
SHB	X	(X)	X	X	
Hälsoskydd		(X)	X	X	
Tillstånd		(X)	X	X	
Livsmedel		(X)	X	X	
Lantmäteri		X			X
Myndighet		X			
Arbetsgivare		X	X	X	

Nationella miljö kvalitetsmål

I Sverige och Uppsala är miljö- och klimatfrågorna fortsatt centrala för en hållbar utveckling. De 16 nationella miljö kvalitetsmålen utgör här en viktig utgångspunkt och Uppsala ska bidra till att de uppnås. Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en viktig roll i det arbetet och bidrar till måluppfyllelsen genom tillsyn, kontroll och förrättningar. Nämnden har därför satt upp en riktlinje att de nationella miljö kvalitetsmålen, i alla delar där det är möjligt, ska vara styrande för nämndens prioriteringar, bedömningar och remissvar.

I tabellen nedan anges vilken typ av tillsyn som bidrar till vilket miljö kvalitetsmål.

Nationella miljö kvalitetsmål	Miljöskyddstillsyn	Tillsyn VA och områdesskydd	Hälsoskyddstillsyn
1. Begränsad klimatpåverkan	X		X
2. Frisk luft	X		X
3. Giffri miljö	X	X	X
4. Säker strålmiljö	X		X
5. Ingen övergödning	X	X	
6. God bebyggd miljö		X	X
7. Skyddande ozonskikt	X		
8. Grundvatten av god kvalitet	X	X	
9. Levande sjöar och vattendrag	X	X	
10. Bara naturlig försurning	X		
11. Myllrande våtmarker		X	
12. Levande skogar		X	
13. Ett rikt odlingslandskap	X	X	
14. Ett rikt växt- och djurliv		X	
15. Storslagen fjällmiljö			
16. Hav i balans samt levande kust och skärgård			

Bilaga 5 Uppföljningsplan

Inledning

Uppföljningsarbetet är en del i nämndens systematiska arbete för att kontrollera och förbättra kvaliteten inom nämndens ansvarsområden.

Nämndens uppföljning utgår från följande förhållningssätt:

- Nyttan av uppföljningen ska överträffa kostnaderna för den, även om en strikt ekonomisk kalkyl inte kan tas fram.
- Uppföljningen ska utgå från tillförlitliga och dokumenterade källor.
- Uppföljningen ska sträva efter att synliggöra och analysera skillnader och därmed upptäcka var det kan finnas förbättringspotential. Skillnader mellan kvinnor och män ska, om möjligt, alltid synliggöras. Andra skillnader kan vara mellan barn, unga och vuxna, mellan geografiska områden eller mellan utförare.

Nämndens uppföljning

Verksamhetsplan

Vid varje delårsuppföljning och vid årsbokslutet bedömer nämnden i vilken mån den bidragit till att förverkliga kommunfullmäktiges inriktningsmål, kommunfullmäktiges uppdrag och nämndens egna mål. Denna bedömning baseras på uppföljningen av nämndens åtgärder.

Internkontrollplan

Vid varje delårsuppföljning följer nämnden upp vissa utvalda kontrollmoment. En uppföljning av hela internkontrollplanen görs i samband med årsbokslutet.

Budget

Nämnden följer upp sitt ekonomiska läge kontinuerligt under året och redovisar ett periodiserat resultat månadsvis. Detta innebär att nämnden varje månad (februari-november utom juni) jämför det ackumulerade resultatet med budget och gör en helårsprognos. Alla kostnader och intäkter ska så långt som möjligt belasta rätt period för att ge rättvisande information om nämndens ekonomiska läge. En fördjupad uppföljning per verksamhetsområde och delverksamhet sker per mars, per augusti samt i årsbokslutet. Den ekonomiska uppföljningen redovisas till nämnden på minst samma nivå som i budget. I de fall uppföljningen visar avvikelser mot förväntat resultat, ska nämnden besluta om åtgärder.